

Saulėta, vėsiu.
Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:24

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Birželio-June 10 d. 1972 m.

Kaina 15c

137

KAUNO NERAMUMUOSE ŽUVO ŠEŠI ASMENYS

KALIFORNIJOS RINKIMŲ ANALIZĖ

LOS ANGELES. — Pasibaigus Kalifornijos pirminioms balsavimams New York Times ir Yankelovich studijų organizacija pravedė demokratų nuomonės tyrimą. Rezultatai parodė, kad tie demokratai, kurie balsavo už sen. Humphrey nebusuotų visi už sen. McGoverną, jei tas laimėtų partijos nominaciją. Net 40% sen. Humphrey šalininkų pareiškė, kad jie balsuotų už prezidentą Nixoną, bet tik ne už McGoverną. Kiti 40% pareiškė, kad jie balsuotų už demokratų kandidatą, nežiūrint kas jis būtų, o 20% pareiškė dar nežiną, ką jie padarytų, jei kandidatu būtų ne H. Humphrey.

Šitoks demokratų nusistatymas gali paveikti konvencijos delegatus, kuriems teks parinkti partijos kandidatą į prezidentus.

Apklašinėjimas dar parodė, kad, jei sen. Humphrey laimėtų nominaciją, tik 20% McGoverno rėmėjų perbėgtų pas respublikonus, o kiti balsuotų už bet kurį demokratą.

Kalifornijos pirminiuose rinkimuose balsavo apie 425,000 jaunų žmonių, tarp 18 ir 24 metų. Trys ketvirtadaliai visų Kalifornijos jaunų balsuotojų balsavo už sen. McGoverną. Tyrimėjimai parodė, kad tik 10% jaunų balsuotojų dalyvautų rinkimuose, jei kandidatu būtų ne sen. McGovernas. Kiti visi nebusuotų.

Sen. Humphrey gavo daugiau balsų iš vyresnio amžiaus demokratų už McGoverną. Iš Humphrey rėmėjų mažiau kaip pusė mano, kad kuris demokratas galėtų sumušti rinkimuose prezidentą Nixoną.

Abu demokratų svarbieji kandidatai Humphrey ir McGovern pasidalino lygiom dalim Kalifornijos negrų ir meksikiečių balsus. Įdomu, kad šie tyrimėjimai parodė, jei sen. Kennedy būtų dalyvavęs Kalifornijos rinkimuose, tai jis būtų maždaug tiek pat balsų atitraukęs nuo Humphrey, kiek ir nuo McGoverną. Tarp jų trijų balsų skirtumas nebūtų sudaręs daugiau kaip 3%.

Panašūs apklašinėjimai Floridoje irgi parodė po pirmųjų rinkimų, kad 25% balsavusių už Humphrey nebūtų balsavę už McGoverną, bet būtų perėję pas respublikonus ir balsavę už Nixoną. Wisconsiniečių demokratų buvo 29%, Pensilvanijoje — 34% ir Michigane — 22%. Šitokia statistika yra įdomi demokratų partijos vadams, kurie turės nuspręsti, kuris iš jų kandidatų gali tikėtis nugalėti prezidentą Nixoną, ar kurį Nixonui būtų lengviausia sumušti.

Lakūnų sąjungos grasinimai

LONDONAS. — Tarptautinių oro linijų lakūnų organizacija grasina boikotais ir streikais, jei pasaulio valstybių vyriausybės nepradės griežčiau kovoti prieš lėktuvų pagrobimus. Lakūnų sąjunga kreipėsi į JT Saugumo Tarybą, kad ji imtų svarstyti šią tarptautinę grėsmę — lėktuvų grobimus. Numatomai boikotai ty piratų, kurios oro piratų neišduoda ir jų nenubaudžia.

Lėktuvų grobimo klausimas yra komplikuojamas politinių pagėmimų lėktuvais iš priespaudos kraštų. Šią savaitę iš Čekoslovakijos pabėgę asmenys turėtų būti skirtingai traktuojami nuo ty piratų, kurie santau išreikalauja iš lėktuvų bendrovių didesnes sumas pinigų. Politinių pagėmimų negalima balsuoti už sen. McGoverną.

IŠ VISO PASAULIO

SAN JOSE. — Iš Costa Rica respublikos gauta pavėluota žinia, kad čia grupė prekybininkų įdėjo apokėtą skelbimą "La Nacion" dienraštyje, kur per visą puslapį buvo atkreipiamas katalikų dėmesys į vyriausybės pastangas užmegzti diplomatinis ryšius su Sovietų Sąjunga. Skelbime pakartota pasaulio spaudos (AP) žinia apie katalikų kunigų Zdebskio ir Bubnio likimą Lietuvoje. Prekybininkai išpėja, kad panašus likimas gresia ir Costa Ricai, jei valdžiai ims santykiuoti su sovietais. Costa Ricos katalikai priešinosi valdžios pastangoms įsteigti sovietų ambasada.

SAIGONAS. — Amerikos lėktuvai per klaidą numetė bombas į Pietų Vietnamo pozicijas An Loc mieste, kur 10 kareivių žuvo, 19 buvo sužeisti. Užvakar P. Vietnamo lėktuvai irgi neįvykė numetė napalmo bombas ant savų kareivių ir civilių. Tas įvykis visai naujame karo fronte Trang Bang mieste, netoli Saigono, kur komunistai pradėjo puolimą. Mieste buvo daug korespondentų, šį įvykį nufilmavo TV kameros ir aprašė korespondentai.

BEELFASTAS. — Š. Airijoje buvo nušautas britų seržantas, jau 357-tas žuvis šiaurinėje Airijoje nuo 1969 m. rugpjūčio mėn. Britų valdžios paskirtas administratorius vėl paleido iš koncentracijos stovyklų 50 arių. Jis pareiškė, kad būtų galima ir visus paleisti, jei pasibaigtų arių slaptos armijos teroro veiksmas.

BOGOTA. — Kolumbijoje buvęs izdo sekretorius Connally pareiškė, kad jis į Čilę nevažiuos, nors anksčiau buvo skelbiama, kad jis numato aplankyti ir šią "liaudies vyriausybės" valdomą šalį.

BONA. — V. Vokietijoje įvyksta nemažai automobilių nelaimių, kurių net 75% įvyksta vėlavimais girtumo. Išaiškinta, kad beveik pusė nelaimių sukėlė alaus gėrėjai, o kita pusė — vyno ir degtinės mėgėjai.

Kennedžio dukte už McGovern

NEW YORKAS. — Kathleen Kennedy, mirusio sen. Robert Kennedy 20 metų dukte, Brooklyne vedė kampaniją už sen. McGoverną. Ji pareiškė, kad balsuotojai turėtų patikėti sen. McGovernui įgyvendinti jos tėvo, Robert Kennedy, planus. Ji prašė balsuotojų atiduoti balsus už sen. McGoverną.

ti taip, kaip turėtų būti baudžiami kriminalistai, sugalvoję pasipinigauti. Reikia tikėtis, kad lakūnų sąjungos keliamas triukšmas ir grasinimai nepakenks Brazinskams.

Prezidento patarėjas John Ehrlichman spaudos konferencijoje griežtai paneigia vieno korespondento klausimą: ar bus pakelti pajamų mokesčiai?

KAIP ŠELESTAS PRALAIMĖJO GINČĄ SOVIETŲ POLITBIURO POSĖDYJE?

MASKVA. — Sovietų Sąjungos televizijoje dažnai pasirodo politinis komentatorius Georgi Arbatov, laikomas vienu geriausių informuotų Amerikos politikos reikalų žinovų. Ketvirtadienį jis savo programoje kalbėjo apie Sovietų Sąjungos-Amerikos sutarimą užšaldyti strateginių ginklų gamybą. Arbatovas pareiškė, kad dalinai šis prezidento Nixono atsilankymas Maskvoje ir sutarčių pasirašymas buvęs vidaus politikos iššauktas, nes Amerikoje šiais metais bus rinkimai, tačiau, nežiūrint to, susitarimas su Amerika yra sovietams labai svarbus, lyginamas su kitais dideles abiejų šalių įvykiais: Amerikos 1933 m. sovietų vyriausybės pripažinimu ir kooperavimu II-jo Pasaulinio karo metu.

Arbatovas pabrėžė, kad svarbiausia šio susitarimo reikšmė yra ta, kad Amerikos prezidentas, norėdamas laimėti rinkimus, turi kampanijai remti ne padidinta kova prieš komunizmą, kaip būdavo anksčiau, bet turi siekti santykių pagerinimo. Kita svarbi reikšmė — ta, kad Amerika jau nesiekianti derėtis dėl karinio pranašumo, bet derisi dėl ginklų jėgos lygybės.

Arbatovas pripažino, kad prieš derybas buvo daug aplinkybių, santykių apsunkinimų, kurie galėjo derybas išardyti. Buvę jėgų, kurios bandė pasukti sovietų užsienio politiką kita linkme.

Moskvos korespondentai patyrė iš patikimų šaltinių, kad Ukrainos komunistų buvęs vadovas Šelestas ilgai politbiuro kovoje prieš numatytą Nixono atsilankymą. Nors politbiuro dauguma jau buvo nutarusi Nixoną priimti, nežiūrint sovietų laivų sužalojimo šiaurės Vietname ir padidintų oro puolimų prieš Maskvos sąjungininką — Šiaurės Vietnamą, Pietras Šelestas vis laikėsi savo nuomonės ir pareiškė nepageidaujantis, kad prezidentas Nixonas lankytųsi Kijeve, Ukrainos sostinėje.

Politbiuras svarstydamas susidariusią padėtį net svarstė pakeisti planus ir pasiūsti svečius ne į Kijeve, bet į Baku. Besigincijant Brežnevas paklausęs Ukrainos premjerą Ščerbickį, ką jis galvoja. Šis atsakė remiantis politbiuro daugumą ir nieko neturįs prieš, kad Nixonas lankytųsi Kijeve. Tada Brežnevas pareiškė, kad kaip atrodo, ukrainiečių tarpe nėra vienos nuomonės, jie — nevieningi.

Gegužės 25 d. Šelestas buvo pašalintas iš Ukrainos partijos vado pareigų, nauju vadu paskirtas — Ščerbickis. Prezidentas Nixonas gegužės 29 d. lankėsi Kijeve.

Patikimi sluoksniai toliau teigia, kad Šelestas rekomendavo

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Sen. Muskie pareiškė vakar, kad jis nepasitraukia iš varžybų demokratų partijos eilėse dėl nominavimo į prezidentus ir neperleidžia savo laimėtų delegatų senatoriui McGovern. Partijos vienybei geriausiai pasitarnautų McGovernas, jei jis šiek tiek pakeistų savo programą, pareiškė Muskie.

◆ P. Vietname, nukritus helikopterui, žuvo trys amerikiečiai karininkai vienas jų Saigono vyriausybės civilinis patarėjas, buvęs pulkininkas.

◆ Amerikos lėktuvai puolė š. Vietname Hanojaus ir Haifono apylinkes. Sudaužytos kareivinės, kuro sandėliai, sunkvežimių taisymo dirbtuvės ir Cat Bi aerodromas.

◆ Trys asmenys žuvo šiaurinėje Airijoje. Susprogdintas didelis viešbutis.

◆ Japonija pasakė pusantro mil. dol. Tel Avivo aerodrome žuvusių šeimoms ir sužeistiesiems.

◆ Prancūzija toliau bandys atominę bombą Ramiam vandenyne, nors kai kurios šalys protestuoja, o Peru grasina nutraukti santykius.

◆ Bremeris, kaltinamas gub. Wallace peršovu, bus apžiūrėtas psichiatru, kurie turi nuspręsti, ar jis pajėgus stoti į teisumą.

◆ Berlyne vokiečių policija suėmė vyrą ir žmoną, kurie priklausė teroristų gaujai. Pas porą rasta daug ginklų.

◆ Alžiras dar nenutarė ar duoti politinę globą Amerikos negrui ir jo baltai draugei, kurie atskrido pagrobtu lėktuvu.

Kairas ir Bona atnaujino ryšius

BONA. — V. Vokietija ir Egiptas atnaujino pilnus diplomatinis santykius, kurie buvo nutraukti, kai 1965 m. V. pardavė jam senus, iš Amerikos gautus, tankus. Greit abi valstybės pasiųs savo ambasadorius.

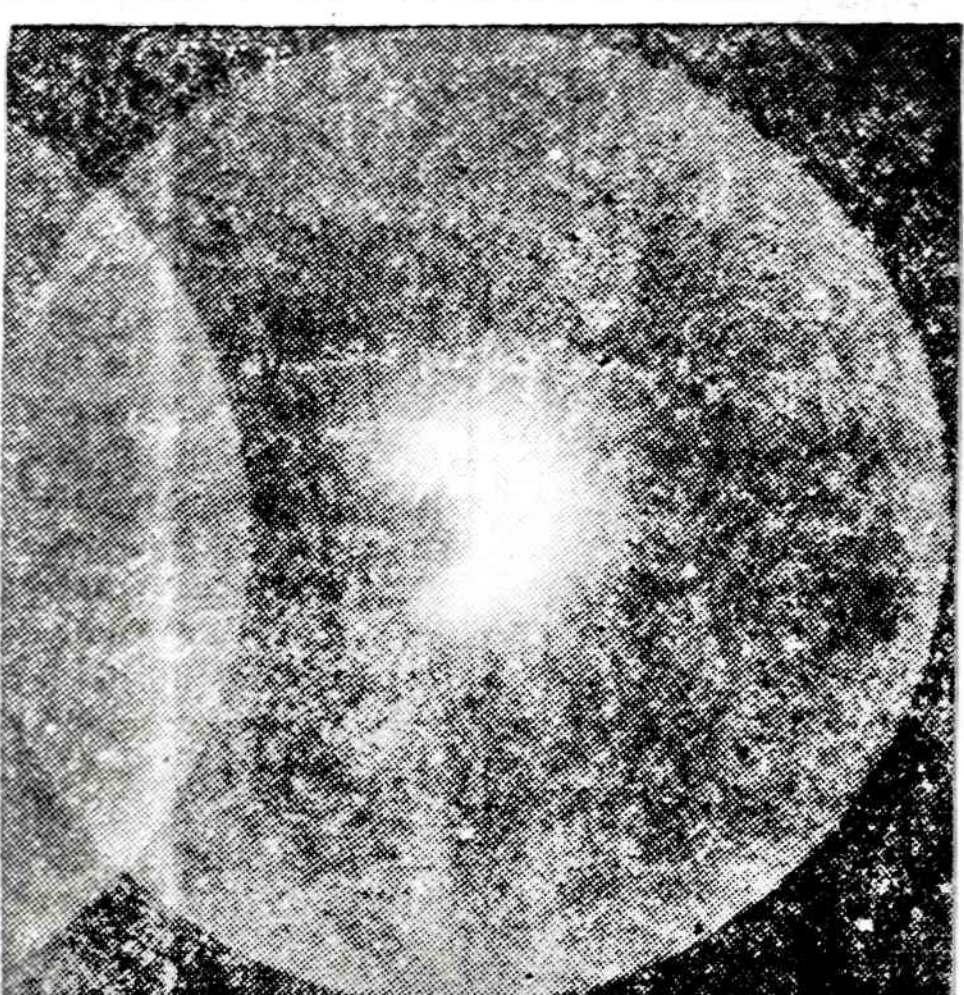
Kartu su Egiptu santykius su Bona nutraukusios ir kitos arabų valstybės. Nuo to laiko, be Egipto, jau penkios vėl atnaujino santykius: Libanas, Jordanas, Jemenas, Sudanas ir Alžiras.

Bonos vyriausybė tikisi, kad dabar vyriausybės santykiai su Egiptu padidės, nors jie nebuvo nutrūkę, nežiūrint diplomatinio ryšių nebuvimo.

Fidel Castro esąs sveikas

VARŠUVA. — Ap agentūra trečiadienį paskelbė žinią iš Lenkijos, kad Fidel Castro, kuris vizituoja Lenkijos miestus, turis širdies negalavimą. Ši žinia labai supykino kubiečių korespondentus. Jie įsibrovė į Varšuvos AP agentūros įstaigą ir gerokai pridaužė du amerikiečių korespondentus. Šie pasiskundė Lenkijos užsienio reikalų ministrijai.

Pats Castro spaudos atstovams pareiškė turįs geležinę širdį ir iššaukė visus į bet kurios sporto šakos varžybas.

Astronauto Young iš erdvės nufotografuota žemė ir jos geocorona, apvinstoji žemės pusėje.

LIETUVIŲ GĖLĖS KAUNO KAPINĖSE, RUSAI IŠVEŽĖ R. KALANTOS KŪNĄ

ČIKAGA. — Naujienų redakcija gavo žinių iš Kanadoje gyvenančio bendradarbio, kuris buvo Lietuvoje ir lankėsi Kaune tuo metu, kai ten vyko riaušės, po Romo Kalantos susidėginimo. Dėl suprantamų priežasčių tautietis prašo neskelbti jo pavardės ar gyvenamos vietos. Jo žiniomis, Kaune nuo sovietų vidaus saugumo dalinių žuvo šeši asmenys. Jaunimo neapykanta rusams esanti tokia didelė, kad ji visai viešai pasireiškianti kasdieniniame gyvenime. Ne tik jauni lietuviai, bet ir vyresnio amžiaus, net ir partijos nariai, atvirai kalbą prieš rusų okupaciją ir rusinimą.

Dešimt čekų pagrobė lėktuvą

WEIDEN. — Kaip jau vakar trumpai pranešta, iš Čekoslovakijos į Vakarų Vokietiją atskrido nedidelis, keleivinis, dviejų motorų, lėktuvas su 14 keleivių ir trim įgulos nariais. Vokiečių policija pranešė, kad lėktuvo pagrobimas buvo organizuotas didesnės žmonių grupės. Politinės globos pasiprašė septyni vyrai ir trys moterys, viena jų su kūdikiu rankose.

Lėktuvo pilotas buvo nušautas, jo padėjėjas turėjo sulaužytą nosį, bet sugebėjo nusišauti Bavarijoje, vos 15 mylių nuo Čekoslovakijos — V. Vokietijos sienos. Lėktuvas pakilo iš Majanskie Laznie, buvusio Marjebado, ir turėjo skristi į Praga. Lėktuvui pakilus, keli vyrai išiveržė į lakūnų kajutę ir pareikalavo skristi į vakarus — į Nuernbergą. Lakūnai pradėjo priešintis, tada vienas buvo nušautas, kitas — sužeistas. Dėl sužeidimo buvo pakeisti planai ir lakūnai buvo leista nusileisti tuoj už sienos.

Lėktuvui nusileidus, keleiviai išmetė savo daiktus ir iššoko lauk. Daugumas pradėjo žygiuoti į aerodromo būstinę, tačiau du vyrai ėmė bėgti į priešingą pusę. Du jauni vyrai vėliau buvo policijos suimti. Netoli aerodromo buvo rastas revolvėris, matyt, numestas bėgusių vyrų.

Keleivių tarpe vienas buvo lengvai sužeistas. Jis ir piloto padėjėjas paguldyti ligoninėn.

Senatas patvirtino R. Kleindienstą

WASHINGTONAS. — Senatas 64-19 balsais patvirtino Richardą Kleindienstą valstybės prokurorą vieton. Jis anksčiau buvo prokurorą Mitchell pavaduotojas.

Prieš Kleindiensto patvirtinimą senato liberalai vedė aršią kovą, vadovaujama sen. Edward Kennedy. Jie visi ir balsavo prieš patvirtinimą. Kova truko keturis mėnesius. Svarbiausias opozicijos Kleindienstui ginklas buvo žurnalisto Andersono paskelbti kaltinimai, kad teisingumo departamentas nuslopino tris bylas prieš ITT bendrovę, kuri vėliau pažadėjo apmokėti respublikonų partijos konvencijos išlaidų dalį — apie 400,000 dol.

Teisingumo komiteto apklausi-nėjimuose, kuriems vadovavo sen. Kennedy, nepavyko įrodyti, kad Kleindienstas būtų buvęs įveltas į kokią nors nelegalią ar netinkamą veiklą.

Kleindienstas yra laikomas konservatyviu teisininku, įstatymų ir tvarkos šalininku.

Romą Kalantą palaidojus, minios kauniečių pradėjo lankytis kapinėse ir dėti gėles ant jo kapo. Po kelių savaitų, nakties metų, Kalantos kūnas buvo iškastas ir nežinia kur paslėptas. Nežiūrint to, kauniečiai ir toliau lanko Kalantos kapo vietą.

Sovietai stato MIRV raketą

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretorius Laird senato ginkluotųjų jėgų komiteitui pareiškė, kad ir sovietai jau stato naują daugiagalvę raketą, kurios branduoliniu užtaisai gali skristi į atskirus taikinius. Jie tačiau yra dar toli atsilikę nuo Amerikos, raketų konstrukcija atsilikusi dviem metais. Šiuo metu sovietų raketos gali nešti kelis užtaisus, tačiau jie krin-ta, kur papuolę, kaip medžioklinio šautuvo šratai. Amerikos daugiagalvės MIRV (multiple Independently Targeted Reentry vehicle) raketos atneša į prieš-šo teritoriją tris ar daugiau atominių užtaisų, kurių kiekvienas skrenda į atskirą miestą ar kitą taikinį.

Maskvos susitarimų kritikai, nurodydami, kad sutartis leidžia sovietams turėti daugiau raketų lizdų, nurodo, kad Amerika būtų didelė bėdoje, jei ir sovietai į savo raketas įtaisytų po kelis užtaisus. Tuo atveju Amerika užtaisų skaičiumi būtų labai atsilikusi.

Senato komitete kalbėjo ir Gerard Smith, vadovavęs deryboms su sovietais dėl ginklų apribojimo delegacijai. Jis ragino nemažinti ginklavimosi lėšų. G. Smith pareiškė, kad reikia gaminti ginklus, kurių nedrauzia susitarimas su Maskva ir siekti tolimiesiems susitarimų. Derybose Amerika negali pasirodyti silpnesnė, nes ji tuo atveju nieko neišsiderėtų iš sovietų.

Susitarė pakelti aukso kainą?

LONDONAS. — Aukso kainos Londono biržoje vakar pakilo iki rekordinio 66 dol. už unciją lygio. JAV valstybės izdas ir Baltieji Rūmai paneigė Europoje sklindančius gandus, kad prezidentas Nixonas ir Brežnevas Maskvos derybų metu susitarė žymiai pakelti oficialią aukso kainą. Ji šiuo metu yra 38 dol. už unciją.

Prezidentas Nixonas, kaip nurodo Baltųjų Rūmų pareiškimas, pasakė paskirdamas naują izdo sekretorių George Schultz, kad pakeičiama "sargyba", tačiau taisyklės liks nepasikeitusios.

Nežiūrint paneigimų Washingtono, dolerio vertė Europos biržose susilpnėjo, o aukso kainos pastoviai kyla.

Margučio 40-ties metų sukaktį minint

(Tęsimys)

Kai griebiasi nesavižudė, kad nutrauktų savo gyvybę siūla, nors jau yra pasiekęs pasaulinio garso. Toli pavyzdžiui neieškant, imkime, kad ir tą patį Algimanto Mackaus taip mėgiamą rašytoją, Ernest Hemingway. Jis buvo pasaulinio mato rašytojas, skaitomas vistose pasaulio literatūroje, gavęs Nobelio literatūros premiją, buvo gerokai praturtėjęs žmogus ir, nors nebejaunus, bet visgi nusižudė, berods, savo ištaisingoje vietoje ir dar pačios laukiniškai gražios gamtos aplinkoje. Kas jį paskatino prie tokio žingsnio? Ar tai buvo persunki garbės našta, ar kokia dvasinė kancėja, ar kūno varginanti liga? O gal jis pristigo to kūrybinio aliejaus. Galima sakyti, kad visi iki vieno jo veikalai yra lyg autobusų grafinio pobūdžio. Jis važdavė to, kas jo paties akimis mačyla, išgyventa, ar kiti gyvenimą stebint, savo širdimi jausėta. Tarsi visa tai jau būtų išsa-

kęs savo veikaluose, o naujų įspūdžių, nuotykių nebuvo progos dėl amžiaus susilaukti arba jau jų kūrybiškai nebegalėjo apdoroti, visa tai taip jį nuveikė, jog atrodė visko gana, ir nebuvo prasimės ilgiau begyventi. Taip jau mums kartais gyvenime atsitinka. Kas vienam atrodo beprotybė, kitam tai atrodo jau net ir būtinybė, net pačiam save išbraukiant iš gyvųjų tarpo.

Einant prie galo apie Algimantą Mackų, norisi man pastebėti vieną smulkmeną, gal ir ne be reikšmės ja kūrybai. Mackus uoliai skaitė žemininkų poeziją, met platindamas ir jų literatūros lankus. Pritaipė prie jų gal jam atrodė perversla. Gal būt, sunku ir ūmai priylgti jų poetinei plunksnai. Be to, jis jau ieškojo ir pats savito veido poezijoje. Negalima teigti, kad formoje ar kad minėtų reiškinio būde būtų jautėta bent kokia gilesnė jų įtaka. Bet vienas poveikis rado jo širdyje stiprų atgarsį, tai, kad poetui nereikia nuslėpti to, kas

Šių metų gegužės 24 dieną Marquette Parko lietuviai protestavo prieš sovietų karo įėgų terorą rusų okupuotoje Lietuvoje. Kaune jaunuolis Romas Kalanta, protestuodamas prieš sovietų okupaciją prievarta, Kaune, prie miesto sodo, apsiypilė benzinu ir susidegino. Paveiksle matome vyskupą V. Brizgį, reiškinį save pasipiktinimą prie simbolinio karšto, Marquette Parke pastatyto prie Dariaus-Girėno paminklo. Paveiksle matome kitus protesto demonstracijos dalyvius, apėjusius lietuvų tirtai apgyventus miesto kvartalus. Foto Vaclovo Noreikos

yra jo sieloje. Tad ir tos meilės gimtajai žemei, kuri buvo tokia stipri jo širdyje, nederėjo vengti išreikšti ir poezijos posmais. Poezija, kaip ir auka, turi būti šventa ir nemeluota, nepridengta kokio nors gyvenimo šydo.

Rašant toliau apie A. Mackų ir apsiribojant jo veika Margučyje, bus ryškiau, jei padarysime mažą įtarpą. Netikslu būtų manyti, kad B. Dirmeikio, o vėliau A. Mackaus veikla būtų buvusi lemianti Margučyje. Pirmuoju smuiku, jei taip galima išsireikšti, grojo pati Lilija Vanagaitienė. Ji, tęsdama velionio Vanagaitienės darbą, atsizvelgdavo ir į jojo nusagstytas gaires tos veiklos apimtyje. Svarbesnieji užmojai išplaukdavo iš jos iniciatyvos. Jie buvo aptariamai su Margučio šulais adv. Oliu, adv. Antanu Lapinsku, dr. Steponu Biežiu ir kitais artimaisiais. Ji naudodavosi ne tik jų pagalba bei autoritetu, bet dažnai ir pinigine jų parama, be kurios ir patys svarbiausieji darbai sunkiai būtų buvę atliekami. Tą savo talką jie atlikdavo noriai, su dideliu pasišventimu, nemažiau, jei ne daugiau, kaip ir jos vyro vadovavimo laikais. Taip sakysime, ruošiant 30 metų jubiliejinį koncertą, Ollis dalyvavo ne tik programos sudaryme, kviečiant solistus Algirdą Brazį, Stasį Barą, Lilią Pons, Joną Vaznelį ir kitus. Jis pats susuko ir garsinį filmą, kuris buvo rodomas sukaktuviniame koncerte. Solistų tada nebematome scenoje,

juos girėdome filme dainuojant. Jo žodis būdavo lemiamas ir daugelyje kitų atvejų. Didelės talkos buvo susilaukta ir iš naujųjų ateivių. Gausus jų skaičius ir dabar uoliai tebetalkininkauja ir Petro Petručio vadovaujamoje programoje. Paprastai jau, rodos, taip būna, kas pradeda dirbti su Margučiu, taip pamėgsta tą darbą, kad nebegali jo pamiršti net ir tada, kai kiti darbai užgula. Dalios Bylaitienės su artimais talkininkais Jurkštu, Leonu Narbučiu ir kitais buvo įvesta Pelkių Žiburėlio valandėlė ne tik su B. Dirmeikiu, bet ir su Vanagaitienės nuosirdžiu palaiminimu. Tenka pasidžiaugti, kad aktorijų talka Pelkių Žiburėliui buvo ir tebėra labai gausi. Esame girdeje, skaitant aktorius: Juknevičiūtę, Eglę Vilutiene, Kevalaitę - Visockienę, Kiešaitę - Kelečię, Joną Kelečių, Gandrimą, Brinką, Balutį, Raudoną, Juodką, L. Barauską ir daug kitų. Tokia aktorijų talka, žinoma, buvo labai maloni ir Lilijai Vanagaitienei.

Į tą Pelkių Žiburėlio redakcinį kolektyvą greit įsijungė ir Algimantas Mackus. Jis ne tik dažnai paruošdavo įvadinį žodį ir rašytojus apibūdindavo jau be to savaip suprasto kritikos koštuvo, net su meile. Buvo ir daugiau tokių gerų talkininkų Margučiu. Inž. Valdas Adamkus su sporto apžvalgomis ir žiniomis, vėliau jam stin gant laiko, jį pakeitė Petras Petrutis, jau ne kartą prisidėdamas ir prie pačios programos.

Nedaug suklysiu sakydamas, kad tuo laiku gerokai keitėsi A. Mackaus požiūris ir į kitus dalykus. Jau kitaip ėmė vertinti ir tautinį kultūrinį darbą, parodydamas ne tik atidumą, bet ir rūpestį, kad visa tai plačiau galėtų reikšti.

Keitėsi ir jo filosofinės pažiūros, net citatų iš Nietzsche's filosofijos nebeapsitaikydavo jo straipsniuose. Dirbdamas prie Margučio kultūrinį lietuvišką darbą ir pats vis daugiau ėmė jausti pareigų Margučiu. Iš karto lyg purtėsi tautininkiska, supančia atmosfera, nes jiems anksčiau daug kalčių priskirdavo dėl ištikusios tautų ir valstybų nelaimės. Bedirbdamas apsiprato, gal matydamas, kaip ir jie sielojasi tautos nelaimėmis ir stengiasi daug pasidarbauti lietuvių ugdymui ir jos kultūrai kelti. Dar vienas dalykas, rodos, jam palengvino daugiau atkreipti dėmesį į jų idėjinį pasaulį, kai tuo metu spaudos puslapiuose pasigirdavo iš pačių tautininkų lūpa, jog jų srovė galima skirti ir prie liberalų. Tas vadinis ar autoritetas režimas buvo atsitiktinis reiškinys, kurį derą šiuo laiku pamiršti. Jie esą neblogesni demokratai už kitus, besilaikan-

čius demokratinį principą sąjūdzius, nes ir jų organizacija tuos principus užakcentuoja savo įstatuose. Liberališkai bei nusiteikimus ir religijos atliai tebetalkininkauja ir Petro Petručio vadovaujamoje programoje. Paprastai jau, rodos, taip būna, kas pradeda dirbti su Margučiu, taip pamėgsta tą darbą, kad nebegali jo pamiršti net ir tada, kai kiti darbai užgula. Dalios Bylaitienės su artimais talkininkais Jurkštu, Leonu Narbučiu ir kitais buvo įvesta Pelkių Žiburėlio valandėlė ne tik su B. Dirmeikiu, bet ir su Vanagaitienės nuosirdžiu palaiminimu. Tenka pasidžiaugti, kad aktorijų talka Pelkių Žiburėliui buvo ir tebėra labai gausi. Esame girdeje, skaitant aktorius: Juknevičiūtę, Eglę Vilutiene, Kevalaitę - Visockienę, Kiešaitę - Kelečię, Joną Kelečių, Gandrimą, Brinką, Balutį, Raudoną, Juodką, L. Barauską ir daug kitų. Tokia aktorijų talka, žinoma, buvo labai maloni ir Lilijai Vanagaitienei.

mo žmonijai. Bet nūdien amerikiniame gyvenime atsirado ir tokių netikrų pranašų, kurie palinkę taip jau į kairę, kad savo veikla pasitarnauja komunistams. Jie skelbiai ne tik pažangiaisiais, bet save laiko dideliais liberalais. Tie didieji liberalai yra pasidarę tokie žūlūs, kad skelbdami iš už geležinės uždangos ateinančias idėjas, kurias jie laiko pavyzdžiu, tinkančiu Amerikos gyvenime ir kartu meluodami, kad Amerikoje nėra laisvės. Bet iš tikrųjų niekur nėra tiek plačiai taikomos sąžinės, žodžio, religijos, spaudos, tautinio apsisprendimo laisvų, garantuotų konstitucijoje ir stropliai saugomų kaip Amerikoje. (Bus daugiau)

Senovės Liepuvos miestų mokesčiai kunigaikščiams

Magdeburginiai miestai ir miesteliai, esantieji prie valdovinių dvarų, turėjo didžiajam kunigaikščiui mokėti mokesčius. 1551 m. Vilnius turėjo sumokėti sidabrinės 500 kapų grašų, Kaunas 100 kapų, Trakai 20 kapų, Merkinės miestelis 20 kapų, Pūnia 15 kapų, Ukmergė, Anykščiai, Utena po 10 kapų, Raseiniai, Alytus, Valkininkai po 5 kapas. Į šias sumas neįėjo mūitų, svaiginamųjų gėrimų pardavinėjimo ir kitokios rinkliavos. Tauragnai, Moletai, Sešuliai, Biržai, Kėdainiai buvo bažnyntinių ir pasaulietinių didžių nuosavybė.

NAUJIENOS KLAKVIENO JARSO ŽMOGAUS

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA'Y

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA buvo imanoma šiaip taip vertis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata igalindavo leisti sekanti tomas. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo deta laisvą daugią pastangų, bet toli gražu nesudarė tiek prenumeratų, kad būtų užtikrinotos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau 1-ji tomas išleistas, anksčiau, kad vargu ar išgyvens LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA praktika. Tačiau dirbame toliau ieskodami išesites. Štai, to tikslo — prenumeratų padaugėjimo — siekdami, perėitą kovo mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas — arastu bent viena, natūją ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepiamas buvo netikėtai mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visų lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris tesis nuo š. m. gegužės 1 iki birželio 30 d. Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kviklys, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862—64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raiba, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūšo raštų I t., J. Balio — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Sešplaukio — Nemarioji žemė, L. Dambriūno — Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiūlio — Gluosnių daina, A. Rukšos versla Enejidė, V. Siatko — Elteraičiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis — kaina \$38.00, siūlau \$.....

VARDAS, PAVARDE
ADRESAS

Šią atkarpą prašome išsikirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pažymėjus siūlomą kainą, atsiųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 295 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Pinigų iš anksto siūsti nereikia.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE Two Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 One Year Maturity	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
--	--	--

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagremimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusilodo mokėti aukštas nuomas, išgykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY
BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE. TEL.: GR 6-7575
HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Where has all the money gone?

It just goes.
You shake your head.
You see it slip out of your hands and you worry.
Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.
Join the Payroll Savings Plan where you work.
Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2% payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.
Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proved way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. If it is presented on a public service in cooperation with the Department of the Treasury and the Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, ILL. 60608

Nauji filmai

PLASTIKINIAI VAIKAI

ALGIRDAS GUSTAITIS

Žmonija dauginasi greitai. Ypač mažiausios kultūringos valstybės.

Didmiesčiuose oras metai iš metų blogesnis gadinantis sveikatą.

Kas bus ateityje? Kur ir kaip gyvens žmonės? Kuo alsuos? Kuo maitinsis? Kaip kontroliuos prierauglį?

Priekin užbėgantis filmas Z. P. G. (arba Zero Population Growth) paličia tą problemą. Pagamino Paramount. Vaidina Oliver Reed, Gereldine Chaplin, ir kt. Spalvotas.

Vyksta kažkada ateityje. Miestai skęsta dūmuose, smoge. Žmonės vaikšto su kaukėmis. Valstybė duoda nustatytą kiekį deguonio alsavimui, žymesni asmenys jo gauna daugiau. Visi dėvi vienodomis uniformomis, vyrai ir moterys. Spūstis. Resoranuose galima pasirinkti maisto, bet viskas pristatoma tūbose: daržoves išsispaudi kaip dabar dantims pasta, mėsa, bulves ir kt. išsispaudi iš tūbos irgi skystu pavidalu. Jokio natūralaus maisto. Doktorai patarimus duoda per televiziją. Daiktus perki per televiziją. Dabartinių mirtingųjų ligų, kaip vėžio ir kt., nėra. Visi gyvena il-

gai, bet tie senukai ir senutės neturi ką veikti, sėdi filmus rodančiose salėse. Bibliotekose viskas skrieja prieš akis paspaudus mygtukus, su pilnomis datomis, paveikslais.

Žmonės negali turėti kūdikių. Taip pasaulis nutarė daryti iš-tis trisdešimt metų. Kūdikius įsitaissantieji iškart nužudomi, tėvai ir vaikai, skraidančiomis mirties kabinomis, iškart nusileidžiančiomis ant nusikaltėlių, iškart įvykdančiomis mirties bausmę. Abortus kiekviena moteris gali pasidaryti namuose paspaudusi mašinos sagutę.

Čia šeima, įsitaisiusi savo naujajimi. Visi kiti tegali turėti fabrikuose pagamintus plastikinius kūdikius, kurie įstatytais garso aparatais kartkartėmis ko paprasčia, verkia, net sugersa. Visas iš plastikos, net šuniukai. Ir tikrą kūdikį pamatė, bet viskas pristatoma tūbose: daržoves išsispaudi kaip dabar dantims pasta, mėsa, bulves ir kt. išsispaudi iš tūbos irgi skystu pavidalu. Jokio natūralaus maisto. Doktorai patarimus duoda per televiziją. Daiktus perki per televiziją. Dabartinių mirtingųjų ligų, kaip vėžio ir kt., nėra. Visi gyvena il-

gais vadunami "teenagers" (keliolikiniai) palaiko ir iki bepro-tiškumo garbina išsigimėlių muziką, jų pačių išspirtą į laisvąjį pasaulį. Tai elektrinių gitarų, metalinių instrumentų, būgnų, kartais moki piano, ir būtinai garsiausiai paleistų gar-sintuvų, kuriuos įsiklėję beveik į pačius pilvus staugia tokios muzikos "kūrėjai", kur nieko

"Fillmore" — staugiančių garsų filmas

Paskutiniaisiais keliais me-

V. Vokietijoje išgarsėjusios šokėjos, dvynukės Alice ir Ellen Kessler turi savo repertuarą ir "maišų šoki". Čia jos matomos Romos televizijos programoje.

tais vadunami "teenagers" (keliolikiniai) palaiko ir iki bepro-tiškumo garbina išsigimėlių muziką, jų pačių išspirtą į laisvąjį pasaulį. Tai elektrinių gitarų, metalinių instrumentų, būgnų, kartais moki piano, ir būtinai garsiausiai paleistų gar-sintuvų, kuriuos įsiklėję beveik į pačius pilvus staugia tokios muzikos "kūrėjai", kur nieko

gero nėra: nei ritmo, nei melio-dijos, nei nuotaikos. Oh, pami-šiškiems keliolikinukams kažkas yra, nes anie, agrapkomis dumbline kraujuje išaugintus žasiaplaukius pakaušiuose susi-sagstę, juos mėto į šonus, tarsi turėtų tikrą galvą. Kūtvėlos stiprėja ir dūksta ausis plėšiančiuose dundėjimuose, ir juo daugiau apkursta, tuo jiems puikesnė muzika; juo mažiau tikros muzikos akordų, tuo geriau.

Kūtvėlos hipiai yra išsiai-ginę tokias savųjų "muzikines" grupes, kuriems pradėjus kaukti berniukai, mergaitės tirpsta iš džiaugsmo, šlapiomis kelnai-tėmis ir nešukuotais plaukais, griuva ir alpsta iš nuostabaus susižavėjimo. Jie "valdys" lais-vą pasaulį, jie sakosi esą žmoni-jos pranašai ir būsimi žmonių sugyvenimo pagrindai. Tokiose grupėse, dažnai, būna Kristų imituojančių: ilgais, netgi su-šukuotais, palaidais, plaukais, su barzdele, "šventai" atrodan-čio veido, basi, tykiu balsu (iki nepradeda kaukti ar kitaip gal-vojančioms neišskapuoja širdį). Tokiose grupėse yra ir lyg "šven-tų Magdalenų", tarsi tik iš ka-tedros altoriaus nuimtu, kurios nemažesnių įkarščių smagsto peilius ir krūtines ramiams gy-ventojams.

Panašias "pažangios" muzi-kos grupės išdėstytos filme "Fillmore", pagamintame 20th Century-Fox filmų studijos JAV. Anaipol nesakau, kad tenai nu-filmuoti yra kaip čia aptarti, bet jų muzika tai jau panaši. Pasirinkę mandrius vardus: Lamb (Eriukas), Boz Scaggs, Hot Tu-na (Karstas upėtekis), The Jef-ferson Airline, It's A Beauti-ful Day, The Grateful Dead (Dė-kingas numirėlis), ir pan. Jau vien pavadinimų skambėsys gali nurodyti, su kuo turima rei-kašas...

Duoda 13 klykiančių, šaukian-čių "muzikos" dalykų, kurių ke-liuose yra po "Kristų", po "Šv. Magdaleną". Kažin kur filme turi pasirodyti ir garsusis pa-mokslininkas Bill Graham, bet iki jo išnirimo negalėjau išlau-kti: ausys artėjo prie sprogimo.

Pagrindinis filmo šaltinis yra kažin koks, iš to darantis biznį žydėlis, baisiausiai besikeikian-tis, aiškinantis tokio "meno" pa-sirodymo "paslaptis". Jokio rankraščio, jokio veiksmo, jokio malonumo, jokio poilsio, jokios pramogos. Keliolikinams bus žavėsio iki sprogimo...

Prieš kiek laiko gavau iš Jane Fonda kvietimą ateiti į naujos muzikinės grupės pristatymą, imtinai su mėgiamais gėrimais. Nuėjau su žmonele. Netrukus elektrinėmis gitaromis, baisiausiais būgnais, negriškiausiais kaukėmis mus taip atgaivino, kad netrukus išėjome iš sausa-kimšai pilnos salės, su iš nuo-stabos alpstančiu jaunimu. Po to dar keletą dienų ausys spen-gė. Nestebėtina, kad tokią "mu-ziką" praktikuojantys apkursta jaunystėje.

10 prisakymų keliaujantiems

Travco Agency Chicagoje iš-leido dešimtį prisakymų (nau-dingų patarimų) norintiems ke-liauti į užsienius. "Traveler's 10 Commandments" yra tokie:

1. Nesitikėk rasti viską taip kaip namie, kadangi savo namus esi palikęs, kad rastum dalykus kitaip.
2. Neimk nieko per daug rim-tai į galvą, nes lengva be rūpe-čio galva yra atostogų pradžia.
3. Neleisk kitoms turistams kvaršinti tavo nervus, nes pin-gus moki tam kad turėtum gerą laiką.
4. Atsimink savo pasportą, kad visuomet žinotum, kur jis yra, kadangi žmogus be pasporto yra žmogus be tėvynės.
5. Palaimintas žmogus, kurs gali išsikeisti (pinigus) bet kur-ria kalba, nes toks nebus apgau-tas.
6. Palaimintas žmogus, kurs bet kuria kalba moka pasakyti "Ačiū", nes tatau veikia geriau negu magaryčios.
7. Nesirūpink. Kas rūpinasi — neturi malonumo. Nes ma-žai tėra dalykų, kurie yra fata-liški.
- 8) Nesprešk apie visus to krašto žmones pagal vieną, su kuriuo turėjai negerumų.

The Boy Friend — mielas muzikinis filmas

Visiškai kitoks yra muzikinis filmas "The Boy Friend", su jauna, patrauklia angly artiste Twiggy. Ji reikšėsi kaip mo-deliuotoja. Gražaus veiduko, be jokios figūros. Bet miela žiūrė-ti, nebologai vaidina, nors vaidi-na. Gavo Hollywood Foreign Press Association "Auksinį glo-busą už šį vaidmenį.

Filmo pagrindė dvidešimtųjų metų (1920) melodijos. Gyvas ritmas, lengvi žodžiai. Smagus šokti, gali dainuoti. Lengva niūnuoti. Nuotaikinga, poilsinga. Tuolakinės melodijos grįžta, ir po daugelio metų vėl grįš į pa-saulį, nes jos yra natūralios, ne-sugadintam žmogui.

Filme yra lengvo humoro. Ne-bloga režisūra, nors spragota. Yra puikių scenų, dekoracijų, vaizdų. Gerų šokėjų vyrų ir mo-terų. Nėra nuogališkumo. Geros spalvos.

9. Pūdamas Pomoje stengis-daryti kaip romėnai daro; atsi-dūręs sunkumuose naudok sa-vo amerikonišką sveiką protą ir draugiškumą.

10. Nepamiršk, kad kiekvie-name krašte esi svečias ir kad-tas, kas pagarbiai elgiasi su sve-timo krašto žmonėmis pats būna laikomas garbės svečiu.

MASIVA. — Žydų kilmės so-daryti poetas Iosif Brodskys pa-galiau gavo valdžios leidimą iš-važiuoti. Jis penkeris metus lu-vo kalinamas už parazitizma, prieš jį sovietų spaudoje buvo vedama stipri propaganda. Ma-noma, kad šis 32 m. poetas at-vyks iš Vienos į Ameriką.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.
Licensea by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prienamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Prima užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS — automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation
488 Madison Avenue. Floor 21st.
NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

- NEW YORK, N. Y. 10003 39 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-2583
- BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway 268-0068
- BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Illinois 60622, 2222 West Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Illinois 60608, 3333 S. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
- IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
- GRAND RAPIDS Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Avenue 365-5255
- HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue 246-9274
- LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St. FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022, 940 S. Atlantic Blvd. AN 1-2924
- NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard LO 2-1446
- NEWARK, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON I. N. J., 99 Main Street 274-6400
- PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street PO 3-4818
- PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn., 905 Bank Street PL 6-6766
- WARREN, Mich. 48092, 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road Tel.: 751-6760/1
- WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610, 169 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street RI 3-0440

NOW ...
Receive an interest check every month on certificate accounts

INTEREST COMPOUNDED DAILY PAID MONTHLY
We pay high rates permitted by law

ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVES \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

5% HIGH RATES 6%
PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5 3/4% 5 1/2%
PER ANNUM \$1000 or more certificates 1 year min.

PER ANNUM \$5000 or more certificates 2 year min.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsiejimų. Antra, jie padeda skurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mėnesio pirmos.

6% 5%
PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ. TURINTI DIDELES ATSARGAS
Išsteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$2.00
pusei metų	\$1.00
trims mėnesiams	\$0.70
viename mėnesiui	\$0.30
Kitose JAV vietose:	
metams	\$2.00
pusei metų	\$1.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuvoje "komunizmą stato" ant smėlio

Amerikoje likusieji keliems komunistams labai nepatinka Naujienos dėl aštrios "tarybinės" Lietuvos ir "komunistinės santvarkos" kritikos. Prieš 50 metų komunistinėms idėjoms susižavėjusiems lietuviams Naujienos aiškino kad "komunistinė santvarka" negalės pagerinti darbininkų gyvenimo, nes pasirinkti blogi metodai tai santvarkai įgyvendinti. Pasino teorija "geresnei santvarkai siekti" buvo supleišėjusi, todėl būtų neprotiną laukti gerų rezultatų.

Šiandien mums jau nereikia kartoti Lenino ir Trockio teorijos plyšių. Šiandien mes galime imti "pasiektus rezultatus". Ne tik tai Sovietų Sąjungoje, bet ir rusų okupuotoje "tarybinėje" Lietuvoje galime nagrinėti bet kurią gyvenimo sritį ir matyti tos "statybos" rezultatus. Tie rezultatai yra daug silpnesni, negu labiausiai atsilikusiame laisvojo pasaulio krašte. Naujienos komunistų jautiems nepatinka dar ir todėl, kad jos ima savo rašiniams pačių komunistų skelbiamą medžiagą. Nepatinka jos ir įvairiems bendradarbiautojams, linkusiems daryti didžiausius lietuvių tautos priešams nuolaidas, nenorintiems matyti lietuviams daromų skriaudų ir baisaus išnaudojimo.

Praeitais metais Brežnevas pasigyrė, kad bus kreipiamas ypatingas dėmesys į krautuvų lentynas. Kosyginas tvirtino, kad krautuvė bus pakankamai maisto kiekvienam krašto gyventojui. "Komunistinė statyba", pasakojo, "jau įžengia į naują stadiją, didžioji pramonė jau aprūpinta, todėl bus kreipiamas dėmesys į būtiniausias gyvenimo reikmenis". Vilniun nuvažiuavusiems Amerikos lietuviams buvo rodomas priemiestyje esantis cemento fabrikėlis ir kasami pagrindai statomiems namams. Dabar žirmūnai jau pastatyti, o pastatyti butai jau pilni, bet daugelis gyventojų dar ir šiandien negali susirasti tinkamo buto. Jaunimas negali susituokti, nes valdžia nespėja pastatyti reikalingų gyvenviečių. Visoje Europoje po Antrojo Pasaulinio Karo pastatyta daug modernių ir labai parankių butų, tuo tarpu "tarybinėje" Lietuvoje viskas eina labai lėtai. Ten taip pat statomi namai, bet jie statomi ant smėlio. Ruošiami dideli planai, bet kai namas pastatomas, tai išaiškina, kad trūksta labai svarbaus užmiršto dalyko.

Kad nekaltėtume tuščiai ir kad niekas negalėtų pasakyti, kad kabinėjames be pagrindo, leisime tuo reikalu pakalbėti komunistų partijos kursų baigusiam Vilniuje leidžiamos Tiesos korespondentui Algirdui Kadžiuliui.

PIKETUOKIME

Sovietų Sąjunga birželio 16 d. kada visame pasaulyje lietuviai mini baisų birželį, kada Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvą, kada įvykdė masinius lietuvių ištėrimus, kada sugrūdo tūkstančius laurijų patriotų į kalėjimus, kada be atodairos žudė nekaltus žmones. Laisvojo pasaulio lietuvis niekada neužmirš tos didžiosios tautos dramos, Lietuvos žemėje susigerusio nekaltos lietuvių tautos vaikų kraujo, niekada neužmirš žiauriojo komunizmo padarytos skriaudos. Sovietų Sąjungos parodos ruošimo proga, Chicagoje lietuviai Taryba ir Lietuvių Bendruomenės Vidurio Apygardos valdyba sutarė griežtai protestuoti prieš tokios parodos ruošimą Chicagoje.

Drauge su kitų tautybių atstovais buvo sutartas ir veiklos planas. Nutarta Sovietų Sąjungos ruošiamą parodą piketuoti. Birželio mėn. 15 d. nuo 6 val. iki 7 val. 30 min. parodą piketuoją visos tautybės. Birželio mėn. 17 d. nuo 1 iki 5 val. ir birželio mėn. 18 d. nuo 11 iki 5 val. parodą piketuoją lietuviai. Minėta paroda įvyksta adresu Field Museum for natural History, Roosevelt Road ir Lake Shore Drive. Minėtomis dienomis ir laiku Chicagoje lietuvių prasomi piketuose skaitlingai dalyvauti. Ypač čia galėtų daug prisidėti mūsų jaunimas. Smulkesnių detalių rasime spaudoje.

Tauta tėvynėje veda neatlaidžią kovą prieš okupantą. Romo Kalantos auka patvirtino visos lietuvių tautos valią — norime laisvės Lietuvai! Būkime ir mes budrūs, veskime laisvajame pasaulyje kovą prieš tėvynės pavergėją. Jurgis Janušaitis

Lietuvoje buvo pakankamai bulvių, kai buvo leidžiama ūkininkauti Lietuvos ūkininkams. Kai iš jų žemė buvo atimta, o jie patys suvaryti į kolchozus, tai bulvių priūriko ne tik miestuose, bet kaimuose. Miestuose bulvių nėra, nes naujai stotomuose namuose nėra tinkamų rūšių, o iš kaimo kolchozų bulves dar rudenį išsiveža rusai. Tą patį galima pasakyti ir apie obuolius bei kitus vaisius. Dar arčiau reikalas su agurkais ir daržovėmis.

O apie karštais garais verdamus puodus Tiesos korespondentas Kadžiulis šitaip rašo:

"Senokai išrasti puodai, kurie seniausią vištą ir net šernieną ištroškina per 10—15 minučių. Jie hermetiškai uždaromi, ir spaudimas juose pakyla porą atmosferų. Šeiminiųkės žino apie tokius puodus. Ne tik žino, bet svajoja, prašo pažįstamų parvežti iš Maskvos ar iš Rygos. Sako, kad jų būna ir mūsų parduotuvėse. Gal būt. Mačiau tik medžiotoją, kuris pats pasigamino tokių puodų ir stebina kolegas neregėtai greitai pagaminta neapsakomai gardžia versiena. Jis padarė virtuvėje nedidelį techninį perversmą, nes pats mėgsta pašėimininkauti, ir dabar jo žmona per metus laimi šimtus valandų, kurias gali skirti knygų skaitymui, mezgimui ir kt." (Ten pat).

Kadžiuolio draugas turi būti ne tik išradingas, jeigu jis pajėgia namie pasigaminti tokių garais verdamą puodą, bet jis turi būti ir įtakingas. "Tarybinėje" Lietuvoje ne užtenka mokėti, bet reikia gauti reikalingus įrankius ir medžiagą tokiam stebuklingam puodui pagaminti. Veik visi Lietuvos ūkininkai moka dengti stogus, bet kai okupantas jiems neduoda šiaudų stogams dengti, užtat "komunistinėje" santvarkoje tie stogai taip ir varva.

adidaro kaip tik birželio mėn. 16 d., kada visame pasaulyje lietuviai mini baisų birželį, kada Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvą, kada įvykdė masinius lietuvių ištėrimus, kada sugrūdo tūkstančius laurijų patriotų į kalėjimus, kada be atodairos žudė nekaltus žmones. Laisvojo pasaulio lietuvis niekada neužmirš tos didžiosios tautos dramos, Lietuvos žemėje susigerusio nekaltos lietuvių tautos vaikų kraujo, niekada neužmirš žiauriojo komunizmo padarytos skriaudos. Sovietų Sąjungos parodos ruošimo proga, Chicagoje lietuviai Taryba ir Lietuvių Bendruomenės Vidurio Apygardos valdyba sutarė griežtai protestuoti prieš tokios parodos ruošimą Chicagoje.

Drauge su kitų tautybių atstovais buvo sutartas ir veiklos planas. Nutarta Sovietų Sąjungos ruošiamą parodą piketuoti. Birželio mėn. 15 d. nuo 6 val. iki 7 val. 30 min. parodą piketuoją visos tautybės. Birželio mėn. 17 d. nuo 1 iki 5 val. ir birželio mėn. 18 d. nuo 11 iki 5 val. parodą piketuoją lietuviai. Minėta paroda įvyksta adresu Field Museum for natural History, Roosevelt Road ir Lake Shore Drive. Minėtomis dienomis ir laiku Chicagoje lietuvių prasomi piketuose skaitlingai dalyvauti. Ypač čia galėtų daug prisidėti mūsų jaunimas. Smulkesnių detalių rasime spaudoje.

Tauta tėvynėje veda neatlaidžią kovą prieš okupantą. Romo Kalantos auka patvirtino visos lietuvių tautos valią — norime laisvės Lietuvai! Būkime ir mes budrūs, veskime laisvajame pasaulyje kovą prieš tėvynės pavergėją. Jurgis Janušaitis

Lietuvoje buvo pakankamai bulvių, kai buvo leidžiama ūkininkauti Lietuvos ūkininkams. Kai iš jų žemė buvo atimta, o jie patys suvaryti į kolchozus, tai bulvių priūriko ne tik miestuose, bet kaimuose. Miestuose bulvių nėra, nes naujai stotomuose namuose nėra tinkamų rūšių, o iš kaimo kolchozų bulves dar rudenį išsiveža rusai. Tą patį galima pasakyti ir apie obuolius bei kitus vaisius. Dar arčiau reikalas su agurkais ir daržovėmis.

Lietuva kovoja dėl laisvės

Riaušės Lietuvoje ir reikalavimai laisvės turėjo atgarsio ir Vidurio bei Pietų Amerikos spaudoje. "El Universal", Mexico City dienraštis geg. 22 d. pirmame puslapyje per 3 skiltis idėjo antraštė riebiom raidėm: "Lietuva kovoja dėl laisvės" (Litania combat por su Libertad). Žiniai panaudotos UPI (David Nagy) informacijos. Kiti P. Amerikos kraštai apie įvykius skelbė: Kolumbijos dienraščiai rašė — "El Tiempo" Bogotos mieste idėjo AP žinia apie "riaušes Sovietų Sąjungoje". "El Siglo", taip pat Bogotoje, rašė apie "neramumus Lietuvoje — apie jauną susidėjusį kataliką". Panaudota AP korespondento James R. Peipert informacija. Beje, trečias Bogotos dienraštis, "La Republica", dar š. m. balandžio 18 buvo idėjęs Andres Genaille straipsnį apie Lietuvą — pavergtas tautas. Pateikta žinia apie kun. J. Zdebskį, pasinaudojus Rusijoje platinamos "Kronikos" informacijomis. "El Colombiano", Medellin mieste dienraštis idėjo platų straipsnį per 4 skiltis,

"Smarkios lietuvių studentų riaušės" — pasinaudota UPI informacijomis. Žinia paskelbta geg. 22, bet jau kitą dieną, geg. 23, dienraštis skelbė ilgą straipsnį "Lietuva siekia laisvės" — čia plačiau apžvelgtos Lietuvos laisvės pastangos, nurodyta, kad komunizmo vykdomas brutalus tautų pavergimas susidurs su tautų daugumos protestais. Venecuelos spauda: Caracas miesto dienraštis "El Nacional" geg. 22 idėjo AP žinia, gi "El Universal" 4 skilčių straipsny skelbė apie riaušinius, kautynes prieš parašintininkus ir kareivius.

Brazilijoje, Sao Paulo dienraštis "Folha de Sao Paulo" geg. 22 straipsnyje apie Sovietų Sąjungą, laukusio prez. Nixono, antrašėje pridūrė: "Protesto manifestacijos Lietuvoje". Nurodyta, kad oras, belaukus Maskvoje prez. Nixono, buvęs švelnus, tačiau "politinė padėtis Sovietų Sąjungoje — ne tiek maloni. Lietuva — krizėje, nes tūkstančiai asmenų susikirto su milicija ir kariuomene, parodė vieningumą su darbininku, kuris save paaukojo ugnyje..." (E)

Brangūs draugai — sudiev!

Pasirinko verčiau mirti negu grįžti pas komunistus

TORONTO, Ontario, Kanada. — Mrs. Alicia Wiercioc, 36 metų amžiaus lenkė šio birželio 7 dieną turėjo būti deportuota į Lenkiją, bet išėjo taip, kad tą pačią dieną ji buvo palaidota čia Kanadoje. Dieną prieš deportaciją ji nurijo tris uncijas vabzdžiams naikinti nuodų. Ji buvo rasta nebegyva ir padėtas raštelis, kuriame parašyta: "Brangūs draugai — sudiev, Nevarykite manęs iš Kanados". Ji turėjo būti išdeportuota, kadangi "nusikalto" nueidama dirbti kaip namų tarnaitė, vėliau tarnauti kopykloje neturėdama imigranto arba pastoviai gyventi leidimo. Kanados įstatymais sveičiui (to visit) draudžiama imtis bet kokio apmokamo darbo. Mrs. Alicia Wiercioc atvyko į Kanadą kaip svečias prieš ketverių metų norėdama įsipilietinti ir tuomet parsitraukti savo Lenkijoje likusius du vaikus ir motiną. Belaukdama leidimo pastoviai apsigyventi ji ėmėsi darbo ir tuo nusikalto įstatymams. Imigracijos departamentas nusprendė ją deportuoti, bet ji verčiau pasirinko mirti.

Emocinės problemos pačių gydytojų tarpe

Daktarai, į kuriuos žmonės kreipiasi vaistų ir patarimų emociniais reikalais, dažnai patys turi daugiau emocinių problemų negu jų pacientai, parodė 30 metų studijų rezultatai. Daktarai vartoja vaistus, sudaro nelaimingas šeimas, praktikuoja di-

vorsus ir yra reikalingi psichiatrų pagalbos labiau negu panašaus išsimoksinimo kolegos kitokiose profesijose, pareiškė Harvardo universiteto psichiatras DDr. George Vaillant.

Studija buvo pradėta prieš 30 metų su 125 kolegijų somorais, iš kurių 46 pasirinko mediciną, o 79 kitokias profesijas.

Dr. Vaillant sako, kad studija parodė, jog 47 nuosimčiai daktarų vedybinis gyvenimas pasirodė nelaimingas ir kiekvienas penktasis paėmė divorsus; trečdalis pasisakė vartoją sedatyves arba raminančius vaistus savo nervų tampa sumazinti; vienas trečdalis po 10 kartų ar daugiau lankėsi pas psichiatrus. Negana to, 17 nuosimčių ty daktarų turėjo atsigulti ligoninėse dėl psichiatrinų priežasčių, kai iš antrosios — 79 profesionalų ne gydytojų grupės tik 5 nuosimčiai tebuvo ligoninėje dėl to priežasties. Daugiausiai emocijų problemų pasiūliko tarpe pačių psichiatrų, internų, obstetričių ir pediatrijų (moterų ir vaikų ligų gydytojų).

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIA DOVANA I LIETUVĄ GERESNE UZ GRYNUS PINIGUS AR BETKOKI DALYKA SPECIALIAUS RUBLIO CERTIFIKATAI

Jie yra geriausia dovana. Intertrade Express Corp. skaido Jums anksčiau, o dabar tai patvirtina Jūsų giminės — Su jais jūsų giminės gali gauti tą tik jie nori už dalį reguliaros kainos. Yra tas pat kaip jėiti į krautuvę su 100 dol. ir nupirkti ten prekių už 200 ar 300 dol. netgi daugiau.

Pilnai garantuoti ir apdrausti. Tik INTERTRADE EXPRESS CORP. duoda Jums greičiausia patarnavimą. Certifikatai yra pristatomi į jūsų giminų namus per apie 3 savaites. Specialaus Rublio kaina yra \$235. Jokių primokėjimų nėra. Jūs galite siūsti bet kokią sumą. Reikalaukite mūsų veltui siunčiamy iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street Fifth Floor New York, N. Y. 10010 Tel. 982-1530

SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ Tik trumpam laikotarpiui garantuojamas greitas pristatymas. Ilgai lauktas, visai naujas ZHIGULI VAZ 2101 \$3275.00 MOSKVITCH 412 IE. Liuksus modelis \$3275.00 MOSKVITCH 408 IE \$3009.50 ZAPOROZHETS ZAZ 966 \$2012.50

Yra tik labai ribotas kiekis. Todėl paskubėkite. Užsakykite dabar.

Svarbu dėl apartmentų. Reikalaukite mūsų specialų biuletenų.

Mes turime 23 metų patirtimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

VINCAS ZEMAITIS

Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

16

Toliau jis rašo: "Kryžiuočiai žinodami iš savo pusės šį vidaus karo jėgų pasiskirstymą Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijoje, savo karo jėgų puolimus nukreipdavo išimtinai į lietuvių tautos gyvenamą plotus ir vengdavo puliti rusišką Didžiosios Kunigaikštijos sritis... Tuomet Ordino karo jėgos išsivėrdavo giliai į etnines lietuviškas žemes, plėsdavo Trakų, Vilniaus apylinkes, bet jie neidavo (išskyrus nežymius užpuolimus), net į jiems artimas Juodosios Rusijos sritis — į rytus, ar pietus nuo Gardino".

Gaila, istorinės Lietuvos įkūrimas ir jos krikštas atėjo bent porą šimtų metų pavėluotai. Lietuvių tautos gyvastingumas laikėsi aukšta dora paremta pagoniškojo tikėjimo pradais, išplaukiančiais iš meilės gamtai, pagarbos visatai, Kristaus meilės evangelija buvo nešama lietuvių tautai ugimimi, kardu, sunaikinimais ir vergija.

M. Gelžinis savo "Zemaičių aukštoje giesmėje" (Gr.: "Klaipėda Ordino valdžioje, 1252 — 1325", "N" X — 25, 1971) dėl lietuvių tautos dvasios, ir jos atsparumo

rašo: "Romėnai užkariavo Galiją (Prancūziją) per 9 metus. Kitos lietuvių gentys: a) kūršiai atsilaikė prieš kardininkus 9 metus: 1242 — 1244, 1260 — 1267), b) Ordinas pavergė žemgalius po 30 metų trukusių kovų, c) kryžiuočiai nukariavo prūsus per 53 metus. Trys šimtai graikų atlaikė persų kariuomenės jėgas Thermopilų angartyje per vieną dieną, žemaičiai atlaikė visos Vakarų Europos moderniausiai ginkluotą kariuomenę 192 metus! (1223 — 1422)". Net aršį nacė Mortensonienė, aprašydama šį nuostabų žemaičių atsparumą, sušunka: "... und fast unerklarlich ist die Widerstandskraft des schematischen Stammes? !... ir veik neišaiškinaamas žemaičių giminės atsparumas!)

M. Gelžinio nuomone, dvasiniai akstinai palaikantys lietuvių atsparumą, buvę: 1) jų meilė laisvei, 2) bauriai žiaurus vočių kryžiuočių elgesys su paverglaisiais ir 3) žemaitiško būdo kietumas. Jis rašo (ten pat): "192 metus riteriai (vokiečiai) puolė žemaičius ir žemaičiai nepalūžo (apsupti iš trijų pusių). Tai negirdėtas istorijoje atsparumas! Žemaičiai įrodė, kad jie buvo tikrai pirmieji aršykai (aitišikai — baltiskųjų giminų gardija)" (Aut. pabraukta).

Atrodo, kad M. G. bus pamiršęs išskirti ty akstinų patį pagrindinį, būtent, religinį pradą. Apie tai J. Voigt (Gesch. Pr. 3

t., psl. 65 — 67) taip rašo: "Das Samaitische Volk aber in diesen Zeiten auch nicht selten noch mit dem allgeremeineren Namen Lithauern bezeichnet, war im Kriege noch sehr furchtbar. Koenige oder s. g. Reiks, die an seiner Spitze standen, gaben ihm eine feste Einheit. Im Kriege waren sie die Fuehrer". (Zemaičiai tais laikais, dažnai bendru lietuvių vardu vadinami, kare buvo labai siaubingi. Karaliai, taip vadinami Rikiai, kurie vadovaudavo, teikė jiems stiprios vienybės. Kare jie buvo vadai. Salia jų dar buvo žemaičių garsūs karžygiai. Kronikininkas Alpeck išvardina: Alemaną, Butegeidį, Nameikšą ir žemgalių karalių Vesturį. Toliau J. Voigt rašo: "Maechtig wirkten auf diese Stimmung auch die Landespriester ein. Wollte ein Herr in Feindes Land ausziehen, so erweckte man zuvor den kriegerischen Muth... Dann trat der Opferpriester auf und warf nach alter Sitte das wahrsagende Loos; hierauf schlachtete er ein junges Rind, besprenge mit dessen Blut das ganze Heer und Sprach: "Seyd wohlgemuth, ihr Samaiten! Begegne euch Freude oder Leid auf diesem Krieszuge: Ihr werdet immer so behahrt bleiben, dass ihr den Sieg behaltet!" "So zog das Herr dann aus und kaempfte meist mit aeuusserst tapferem Muth bald zu Fuss, bald zu Ross... und Strauchhuetten diente ihm statt der Zelte, es mochte Winter oder Sommer sein".

(Stipriai veikė į karių nuotaikas vyriausias šalies dvasininkas. Išvykstantį į sveimą kraštą kariuomenei buvo sukeliamas ypatingas padrasinimas. Aukojas kunigas, išėjęs pirmyn, mesdavo senu papročiu tiesos burtą; po to jis papiauto jauno jaučio krauju pašlakstydavo visą kariauną tardamas: "Būkit ryžtingi žemaičiai! Ištikis jus džiaugsmas ar skausmas šiam karo žygy: jūs visomet būsite taip apsaugoti, kad tapsite laimėtojai!" Ir taip išvykdavo ir kovojo aukščiausiu drąsos ryžtu pėkščia ar raita... Krūmai jiems buvo palapinės, nežūrint ar tai buvo žiema, ar vasara.)

Is visų Lietuvos karalių, nuo Mindaugo iki Jogailos, tik tris iš jų galima pripažinti vedusiais tautinai lietuvišką politiką. Buvo tai: Mindaugas, Gediminas ir Kęstutis. Po Mindaugo mirties Lietuva karalystės vardo nenustojo. Gediminas ir pats ir kiti ir net Popiežius jį vadino Lietuvos karalium, o dar svarbiau, visų Lietuvos valdovų, sėdėjusių Vilniaus soste, valdžios prerogatyvos buvo karališkos. Lietuva laisva valia karalystės titulu išsižadėjo, kai karalius Jogaila išėjo į žentus už vengrės lenkų karalaitės ir Vytautas D. 1392 m. priėmė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio titulą iš Jogailos malonės. Jis greičiausiai pats puoselėjo, laikui atėjus, tapti Lietuvos karalium. Ir jau būdamas į tai paskutinėje pakopoje jis suklopo, matomai, ryžto nepakakė. Lenkams pagrėbus sių-

tąjį Vokiečių imperatoriaus karališkąjį vainiką, jis pakankamai turėjo aukso Vilniuje nauju pakeisti ir užsidėti tikrą lietuvišką vainiką, paskelbus savo įpėdiniu — karalium brolių Žygimantą. Jis pilnai turėjo priemonių, kad ir popiežius su tuo būtų sutikęs, o to laiko Lietuvos aristokratią, jei jis būtų pageidavęs, jį nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų visos Lietuvos imperatoriaus paskelbėsi. Apkriktijęs žemaičius 1417 m. jis turėjo sudaryti, kaip tai padarė Mindaugas, tebepriskausančią betarpiškai Popiežiui Lietuvos herarchiją, įsteigti Vilniuje universitetą, paskelbiant, lietuviškąjį Lietuvos daliai, lietuvių kalbą valstybine ir pašalinęs savo patarėjų kryžiuočių Slazbachą karo žirgys vieton Juodosios jūros (Odesos), pagirdyti čia pat lietuvių žemėse — prie Tvanksės ir Elbinos — Aismarėse. Šiandien jis būtų mums ne vien didelis politikas ir strategas, sutriuškines Vokiečių Ordino galybę, bet ir Didysis Lietuvos apaštalas, reformatorius ir krikščioniškojo tikėjimo pagal lietuvių dvasią kūrėjas. Anot čekų istoriko Pfitzner, Vytautas atgūlė į karstą, o su juo ir Didžioji Lietuvos valstybė... (Būs daugiau)

Skaitkite ir platinkite Dienraštį "Naujienuos"

DR. ANNA BALIČNAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKIŲ
2854 W. 64th STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

Telef. PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
diktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir seštadieniais uždarytas.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIUNAITE**
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiama — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MĚSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Firmos, antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sešta-
dieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofiso telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123,
jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8 šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MIAMI, FLA.
Aršus lietuvių užsipulimas

Ryšium su Kalanta didvyriš-
kai skaudžia miršimi ir Lietu-
vos jaunimo ryštingais žygiais
atreipti pasaulio dėmesį į Lie-
tuvos okupaciją, atsiliepė ir The
Miami Herald. Šiame dienrašty-
je prisipaštyti, kad patalpintų
lietuvius liečiančiais klausimais
žinučių, yra nelengva. Šį kart-
ne tik palankų editoriaų įsidėjo,
bet dar ir sekantią dieną komen-
tarus.

Žydų reikalai The Herald yra
nušviečiami ir gvildenami iš-
samiai ir nuolat. Tačiau tas, kad
ir retas, mums pareikštas prie-
lankumas, nekuriems jų pavy-
dą sukėlė. Rabinas Phineas A.
Weberman parašė dienraščiui
laišką užvardindamas "Lietu-
vių praeitis gėdinga". Jis rašosi
jaučias esant svarbu patiekti
tikotikią pažūrą į lietuvių cha-
rakterį. Dėsto, kad kai 1941 m.
birželio 22 d. načiai išvyjo iš
Lietuvos raudonąją armiją, lie-
tuviai sudarė savo vyriausybę.
Ir girdi, po šešių mėn. Lietu-
vų buvę žiauriai kankinti ir iš-
žudyti 136,421 žydas. Tuo jis
įtaigoja lyg ir lietuvių valdžios
atsakingumą už žydų naikinimą.
Be to, teigia, kad "...lietuvių or-
dos su kirviais, peilais, pisto-
letais ir virvėmis apsiginklavę",
įsiverždavę į žydų namus viską
plėšdavę ir vyrus, moteris ir
vaikus išžudydavo. Rabinas da-
ro išvadą, kad lietuviai ne tik
neverti užuojautos, bet dabar
gauna vertą atpildą.

Miami gyvenanti lietuvi (iš-
tekėjusi už nelietuvio ir jau ne-
bekalbanti lietuviškai), po dide-

lių pastangų prisiškambino ir pa-
sikalbėjo su jaunu rabinu We-
berman. Pasiškėjo, kad jis vi-
sus savo kaltinimus remia raš-
tais ir kitų pasakojimais. Emer-
ginga lietuvių susiradusi Altoje
veikiančius ir pasiinformavusi,
parašė The Herald rabino tei-
gimus atmetantį laišką.

Kitus lietuvius dar ankstyva
rytą užaliaravo lietuvių geras
bičiulis latvis N. Irbė. Greito-
siomis susirinkę Miami Altos
skrybiaus vardu pasiuntė The
Herald laišką. Taip-gi pain-
formavo Vlika. Laiškus parašė
Miami Lietuvių Amerikos Pi-
liečių klubas ir keli pavieniai
asmenys. P. Šilas

Atsiųsta paminėti

Eglė Juodvalkytė: "JEI TU
PALIESI MANE", 44 puslapių
su aplanka eilėraščių rinkinė-
lis. Pedagoginio Lituanistikos
Instituto leidinys. Redagavo A.
Dundulis. Leidinėlį mecenatai
ČALM 1971-72 mokslo metų
abiturientai, kurie savo žodyje
apie autorę rašo:

"Kai kam kartais atrodo, kad
mūsų jaunimo dėmesys nukryp-
sta nuo lietuviybės, nuo tautos
siekimų. Tačiau visgi atsiranda
vienas kitas skaidresnis pragie-
drulis, rodantis, kad jaunimo tei-
synės meilė neužgesusi. Į tokių
šviesiųjų pragiedrulių eilę įsiri-
kiojau ir Eglė Juodvalkytė, ku-
ria džiaugiamės, didžiuojamės
jos darbais ir ryžtamės eiti jos
keliais.

Eglė jau yra pasižymėjusi
kaip talentinga poetė. Eglės su-
kurtieji eilėraščiai rodo poetės
kūrybinį pajėgumą bei talentą.
Jos eilėraščiai pilni jaunatviško
jausmo ir nuostabių minčių".

Rinkinyje yra 30 eilėraščių.
Padalinta trimis skyriais: TU —
7 eilėraščiai, AS — 6 eilėraščiai,
ir NUOTRUPOS — 17 eilėraš-
čių.

Supažindinti su jaunosios po-
etės stiliumi čia iš skyriaus AS
perspaudinamas vienas jos ei-
lėraščių:

Nesu sėsli.
Bastaus.
Nepasitenkinu
keturiom pasaulio sienom.
(rytą lubas nudažo melsvai
ir kambario kampe pakabina
[saulę])

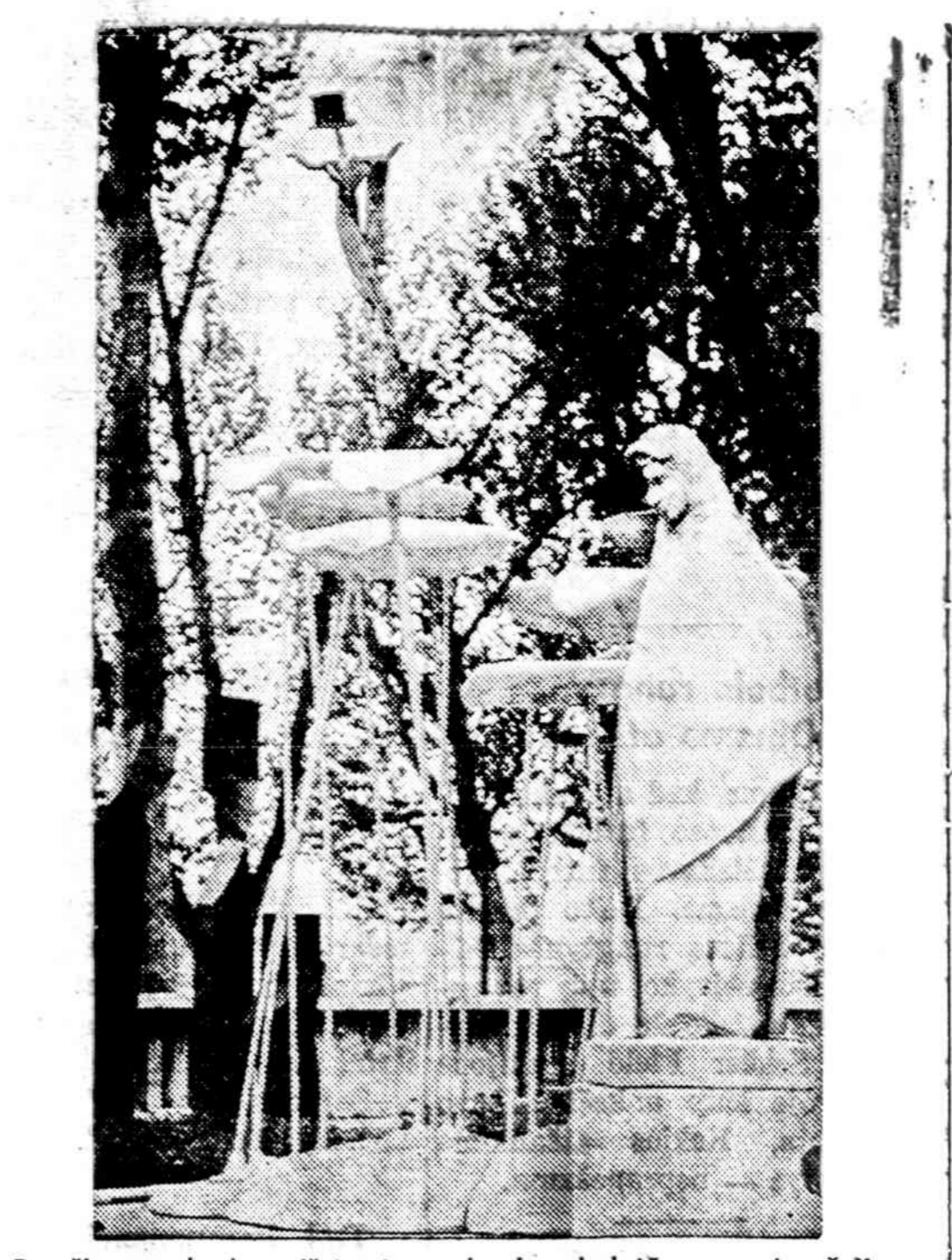
(vakare ją pakeičia mėnuliu,
o lubas uždengia juodu brezentu)

Bet aš bastaus
vingiuotais keliais
(be sienų, lubų ir saulės)
neišskodama nieko

aš esu
nepastovi
ir netinkanti
tai mano gyvenimo prasmė
man nusibodo revoliucionieriai
nusibodo jų raudoni papurtę
[veidai]

plačios lūpos
išbėsusios apvilto akys
kuriose retkarčiais blyksteli
buvusio tikėjimo žiežirba

je sveikinasi keiksmais
ir iškelto kumščio galia
(ir renka kulkas

Paryžiaus parke buvo išstatyta modernios skulptūros paroda. Šalia
senos, religinės statulos matosi kažkokie "grybai". Skulptūra pa-
vadinta "Karusele".

gaip vaikai renka nuo žemės
[spalvotus stiklus]
aš tikėjau į revoliuciją

bet kurį laiką aš saulę
sugebu rinkti tik spindulius
pasisveikinti švelnia glamone
aš tikėjau ilgai

daugiau tikėti i neapykantą aš
[negaliu]

CICERO

Čia įdomybių netrūksta tik
deja, retai tepatenka į spaudą.
Netvarka ar apsilėidimas, tad
tegul ir pavėluotai, reikia pri-
minti.

Amžinos atminties Helena
Martinkus, vyskupo Martin-
kaus motinėlc, ilgametė Cice-
ro gyventoja buvo visų gerbia-
ma, dabar visų yra apgailes-
taujama jos mirtis. Ilgai bus
minimos jos laidotuvės. Gar-
bė jos sūntums, ypač sūnių vys-
kupui. Po laidotuvių visa mi-
nia palydovų buvo pakviesti ir
pavaišinti.

A. a. Salimėja Janušauskie-
nė, taip gi Cicero gyventoja;
jos laidotuviemis mažai kas rū-
pinosi, nes nebuvo skelbimų
nei lietuviškoje spaudoje nei
per radijo. Tai dukters neap-
dairumas, savo tautos pamirši-
mas. Mirusios amžinos ra-
mybės, liūdinčiesiems širdin-
gą užuojautą.

Kazys Kleinauskas (Būkim
geruolu) vėl buvo atsigulęs į
ligoninę dabar po penkių sa-
vačių gero poilsio atrodo vi-
siškai sveikas. Diena kita ir jis
vėl bus su saviškiais.

A. Balutis — ne atrodė, kad
teks atsigulti į ligoninę, svei-
kas drūtas, tačiau liga ne mar-
ti, prispaudė ir nori — nenori
gulėk. Žmonelė rupinasi slau-
go nežiūri kad diena po die-
nos reikia pasiekti toli esančią
ligoninę.

S. Dovydauskas mano geras
parapijonas panevėžietis, rim-
tai sunegalavo. Bet greitai vėl
grįžo namo, pas savo žmonelę,
jos ir dukterų — žentų globon.
Sakoma, sergantiems vieta li-
goninėje, bet geriausia ir ma-
loniausia vieta yra savo na-
muose, žinoma, kas namuose
turi gerą globą.

Jonas Kazlauskas jau ilgas
laikas nebešeina iš namų —
silpnas, bet jaučiasi gerai, nes-
turi sūnių ir gerą marčią, ku-
rie pristato maisto ir visa kas
reikalinga sveikatai palaikyti.

Jau atėjo tikroji vasara. Drau-
gijų, klubų susirinkimai bus
nutraukti. Atostogos. Pikni-
kai. Tik ne man... SLA 301
kuopos nariai atostogų nepri-
pažįsta, mokesčius moka, nors
yra ir tokių, kurie laukia, kad
ateitum pas juos į namus. Lai-

mė, kad tokių yra mažuma,
kurie kito žmogaus vargo ne-
pripažįsta... Cicero D.

Karti iševio duona

Karti yra iševio duona, ypač
tiems, kurie savo tėvynės nelai-
mių nepamiršta ne valandėlei.
Iševių tikslai ir uždaviniai yra
labai sunkūs, atsakingi ir sle-
gią, bet tuo pačiu metu ir šven-
ti, kilnūs ir privalūs. Iševija ne-
ra maloni romantika, bet sunki
našta, tačiau tokios rūšies na-
šta, kuria nusikratyti negalima
tol, kol nebus pasiekti politinės
iševijos tikslai ir uždaviniai.
Tačiau yra kas tą naštą lengvi-
na, kas priduoda jėgų jai nešti
ir nenulsti ligi laimėjimo. Ta
jėga — tėvynės meilė.

M. Krupavičius

Žymus Lietuvos juristas

Mykolas Roemeris — žymus
Lietuvos teisininkas, 1938-39 m.
Universiteto rektorius, veikęs
užsieniuose dar prieš Lietuvos
nepriklausomybės laikus, advo-
katas Viniuje, redagavęs len-
kų kalba laikraščius, parašęs
(lenkiškai) lietuvių tautos at-
gimimo istoriją, priklausęs ma-
sonų ložei, Lietuvių mokslo
draugijai, Dailės draugijai, Zi-
brėlio draugijai, Studentams
šelpti draugijai.

Vienas žymiausių ir origina-
liausių Lietuvos teisės mokslin-
inkų.

**SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĖ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"**

Susirinkimų ir pranešimų
PRANEŠIMAI

— Chicago Meškeriojotojų - Medio-
tojų klubo susirinkimas įvyks še-
štadienį, birželio 10 dieną 7:00 val.
vak. Hollywood saleje, 2417 W. 43rd
St. Po susirinkimo linksmoji dalis.
Valdyba

— Liet. Brighton Parko Motery
klubo piknikas įvyks sekmadienį,
birželio 11 dieną Kay's sode, prie Tau-
tinių kapinių. Bus skanių valgių, gė-
rimų ir smagi muzika šokiams. Pra-
džia 12 val. Kviesia
Komisija ir Valdyba

— Lietuvių Moterų Draugijos "Ap-
švieta" pusmetinis susirinkimas įvyks
sekmadienį, birželio 11 dieną 2-40
val. popiet. Lietuvių auditorijoje, 3133
So. Halsted St. Narės kviečiamos at-
silankyti. Aptarsite draugijos rei-
kus, taipgi, kurios neuzsimokėjote
duoklių, užsimokėkite šiame susirin-
kime, nes per vasaros 3 mėnesius bus
atostogos. Po susirinkimo bus vaišės.
Rožė Didžgalviene, rašt.

— Utenos Apskrities Klubo pusme-
tinis susirinkimas įvyks antradienį,
birželio 13 d. 7:00 val. vak., Holly-
wood svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai prašomi atsilankyti. Bus pa-
darytas pranešimas iš buvusio pikni-
ko ir kiti pranešimai. Dabar 2 mė-
nesius susirinkimų nebus. Kitas su-
sirinkimas bus rugsėjo mėn.
Valdyba

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 4-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKONOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8401

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
1605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
1330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

GRADINSKAS
PATI NAUJOJI
SPALVOTA TV
LENGVIAUSIAI
NUSTATOMA
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERMANAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
623 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1832

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Nuo
1914 metų
Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
su apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pastitikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki
\$20,000.
MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
404 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478
5% Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily —
paid quarterly
6% 2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

Silpnaširdžių daugiau negu daktarai tikėjo

Praeitą mėnesį Hinsdale ligoninė pravedė tyrimų programą, priedama gana pesimistiškų išvadų. Ištyrus 1,209 asmenis rasta, kad daugiau kaip pusė turėjo per didelį svorį, kiti 15 nuošimčių buvo jau per daug riebiūs; 37 nuošimčiai turėjo aukštą cholesterolo kiekį ir 17 nuošimčių turėjo aukštą kraujo spaudimą. Visa tai veda į širdies ligas.

Kasdien po 2,000 amerikiečių miršta širdies ligomis, pareiškė tos tyrimų programos vedėjas Roy Wightman. Statistika rodo, kad tų amerikiečių, kurie dabar yra apie 30 metų amžiaus, kas šeštasis mirs širdies liga. "Amerikiečiai niekuomet nesirūpina savo sveikata, kol ją praranda", pasakė jis.

Širdies ligoms išvystyti svarbiausios priežastys yra netikusi dieta, mankštos stoka, susikrūtinimai ir rūkymas.

Sumažinant cukraus ir gyvulinį riebalų kiekius valgyje galima sumažinti cholesterolo kie-

ki kraujuje ir tuo būdu lygiai sumažinti širdies ligų pavojų.

Greyhound stotyje siaučia piktadariai

Clark ir Randolph gatvių kampe pačiame miesto centre yra didžiulė Greyhound autobusų stotis, Erdvi, patogii, gerai apšviesta, tačiau vis labiau darosi problema policijai: pastaraisiais metais daug piktadarysčių pėsakų veda į tą stotį arba aplinkui tą stotį.

Praeitų metų birželio mėnesį Sherman House viešbutyje buvo nužudytas kunigas Carlo Barlassina. Tas viešbutis yra priešais Greyhound stotį. Piktadaris pagrobė kunigo portfelį su \$500 pinigų. Policija nustatė, kad piktadaris savo auką susitikęs iš Greyhound stoties. Vėliau suareštavus žudiką, pasirodė, kad jis į Chicago buvo atvykęs iš Los Angeles.

Praeitą gegužės mėnesio 3 d. į Chicago autobusų atvyko 17 metų amžiaus mergaitė Connie Grove. Netrukus jos lavonas bu-

vo rastos netoli šios autobusų stoties. Ir jos žudikas — čekų kilmės Percy Williams, 35 metų, buvo suimtas. Centrinės policijos nuovados viršininkas Robert Casey sako, kad jo nuovadoj 20 nuošimčių piktadarysčių padaroma toje stotyje ar jos artumoje.

Daugelis piktadarysčių policijai neįpranešama.

Kita vieta, kur piktadariai mėgsta aukų tykoti, esanti Illinois Central geležinkelio stotis Randolph ir Michigan gatvių kampe.

Futbolo rungtynės su Dinamo atsauktos

Pranešama, kad atsauktos višose miestuose futbolo rungtynės su Maskvos futbolo komanda Dinamo. Dėlto praeitą birželio 7 dieną rungtynės Dallas mieste nevyko, taip pat nevyko birželio 18 dieną rungtynės Soldier Field stadione Chicagoje kaip anksčiau buvo paskelbta. Kokios atsaukimo priežastys — nepranešama.

Etninis 1973 kalendorius

ACNS (American Council for Nationalities Service) praneša, kad yra išleidžiamas "1973 Ethnic Calendar", kurio kiekviename puslapyje bus įvairių etninių grupių menininkų kūrinių reprodukcijos. Kalendorių dalyvauja dailininkai imigrantai iš Bulgarijos, Kinijos, Čekoslovakijos, Dominikonų Respublikos, Ekvadoro, Indijos, Izraelio, Italijos, Nigerijos, Švedijos, Šveicarijos ir Sirijos. Lietuvių menininkų nėra.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775
(Currency Exchange Įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kai nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5288
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Nuo 7 ryto iki 8:30 val. vak.
TAISOME VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitai ir sąžiningai darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9533 — TEXACO 58-tos ir Western Avenue kampo.

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbes gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokti norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašinas. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

MEDŽIOTOJŲ DRAUGIJA

Nepriklausomą Lietuvos pakutinius metais į medžiotojų draugiją buvo apjungusių apie 3,000 medžiotojų.

Medžiotojų draugijos skyriai sudarė savo sąjungą, kurios pirmininku buvo išrinktas prof. T. Ivanauskas. Jam pasitraukus išrinktas A. Rukuiža. Sąjunga nuo 1927 m. leido žurnalą "Medžiotojas".

Dėl kompensacijų iš Vakarų Vokietijos

Visų tautybių nukentėjusių nuo nacių komiteto pirmininkas K. Odobny, gyvenantis 3620 Welbert, Hoferstrasse 58, Vakarų Vokietijoje, pranešė Anatolijui Čepuliiui, kad Federalinės Vokietijos Respublikos valdžia pasiūlė keliems nukentėjusiems mažas kompensacijas. Kai kurie, kuriems nusibodo bilinėti, sutiko priimti tas mažas atsikratymo sumas ir pasirašė. Daug iš jų belaukdami ir nesulaukdami mirė, tačiau kiti nukentėjusieji su savo komiteto priekazyje nutarė toliau kovoti už pilną atlyginimų išmokėjimą ir rengiasi per lenkų tautybės organizacijas Jungtinės Valstybės ir Kanadoje įteikti kraštų vyriausybės memorandumus prašant intervencijos.

Smulkesnes informacijas, kas suinteresuotas gali gauti pas Anatolijų Čepulį, 3548 South Emerald Avenue, Chicago, Ill. 60609, tel. LA 3-1387 (nuo 6 valandos vakaro). (Pr.)

TRUMPAI

— Vaikų aikštelė, pavadinta Onos vardu, pradeda savo 11-tus viektos metus. Aikštelės atidarymas bus pirmadienį, birželio 19 d., 10 val. ryto. Priimami vaikai 3—12 metų amžiaus. Aikštelei vadovaus mokytoja Gr. Meiluvienė. Jai talkininkaus mokytojos ir padėjėjos. Aikštelė yra Marquette Parke, prie 69-tos gatvės, priešais šv. Kryžiaus ligoninę. Smulkesnių informacijų kreiptis telefonu 776-9400. J. Tamulis.

— Muzikai praneša, kad Marquette Parke išvežtiesiems pagerbti ruošiamo koncerto nebus galima rekorduoti. Rekorduos tik patys rengėjai, bet ne pašaliniai asmenys, kurie dažnai pakenkia koncerto eigai.

— Australijos lietuvių krepšinio rinktinė atvyks į Jaunimo Kongreso Sporto Dieną. Rinktinė yra šios sudėties: J. Tamoliūnas — vadovas, J. Grūžauskas — treneris, R. Mačiulaitis — trenerio pad. ir koresp., C. Brazdžionis, V. Brazdžionis, S. Karpuska, V. Mačiulaitis, M. Mikalauskas, A. Milvydas, J. Obeliūnas, V. Obeliūnas, R. Reivytis ir E. Palubinskas — žaidėjai. JAV ir Kanadoje jie viešės apie 5 savaites ir žais 9 rungtynes su įvairių vietovių rinktinėmis. Susipažinimo vakaras su Australijos lietuviams sporti-

Lietuvių spaustuve **COMMUNITY INSTANT PRINTERS** greitai, gražiai ir pigiai spausdina viską. Skambinkite ir sužinokite mūsų priėmiamas kainas tel. (312) 778-1970 2951 W. 63 St. — Chicago, Ill. 60629. KRUMPLIS ir STULPINAS

PRESS OPERATOR

DAYS, FULL TIME, STEADY. ALL PAID BENEFITS. PAID VACATIONS AND HOLIDAYS. PLENTY OF OVERTIME.

APPLY IN PERSON OR CALL 242-1667 KENLEE FORM RITE CORP. 3119 S. 61st Court, Cicero, Ill.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

PARDUODAMAS labai gerai užlaikytas, tinkamas važinėjimui, gerai einas 1964 metų juodas Buickas. Soferiui mirus — savininkas pigiai parduoda. Telefonuoti GR 6-0027.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ĮSINUOJAMAS 4 KAMBARIŲ naujai dekoruotas ir šildomas butas. Tikrai saugausiems. Telefonuoti NA 2-3713.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GEROJE VIETOJE PARDUODAMA MAISTO KRAUTUVE. Dėl informacijų prašome skambinti 986-1330.

ninkais įvyks liepos 4 d. Inn Motion salėje.

— Laima Vosyliūtė ir Arūnas Steponaitis išrinkti atstovauti Brazilijos lietuvių jaunimą Jaunimo Kongrese. L. Vosyliūtė dirba banke sekretore, priklauso ateitininkų organizacijai ir yra kuopos pirm., dalyvauja Žilvičio draugijoje. A. Steponaitis yra baigęs chemijos ir administracijos mokslus, išrinktas Jaunimo Metų komiteto pirm. bendradarbiauja spaudoje, veiks literatūros bei scenos grupėse. JK Nakyvnių komisija stengiasi surasti nakyvnių bent nedolerinių kraštų atstovams. Informacijas teikia ir paramą bei pagalbą priima komisijų nariai ir JK būstinė, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. 737-3300.

♦ BALF'o piknikas įvyks pačiame gražiausiam laikotarpyje, birželio mėn. 18 d. 1972 m. (sekmadienį), Bucho sodyboje, Willow Springs, Illinois. Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. Savo atsilankymu paremsite BALF'o veiklą. (Pr.)

♦ Gintaro vasarvietė, įsikūrusi ant pat Michigano ežero kranto, Union Pier jau pradėjo vasarą sezoną. Čia galite rasti malonų poilsį žuolų pavėsyje ar saulės spinduliuose tiek šeimos tiek pavieniui asmenys. Vasarajimui galima išnuomoti modernius vasarnamius, esančius prie pat paplūdimio su visais virtuvės įrengimais ir patalpinimais gaminti maistą arba valgyti modernioje self service valgykloje, lietuviškam skoniui pritaikytą šviežią ir sveiką maistą. Dėl smulkesnių informacijų prašome skambinti tel. 616 — 469-3298 arba rašyti — Gintaras, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Mich. 49129. (Pr.)

♦ Chicago Lietuvos Moterų Klubo 12-tas GINTARO BALIUS Conard-Hilton viešbutyje įvyks šeštadienį, birželio 24 d. Kokteiliai 6:00 val. vak., pristatymas ir vakarienė 7:00 val. vak. \$17.50 asmeniui. Pelnas skiriamas Stipendijų Fondui. Dėl rezervacijų kreipkitės į p. Genę Krajčėkienę, 6800 So. Artesian Ave., tel.: HE 4-9321. Kviečia balius pirmininkė p. Aldona Brazienė, tel. 598-6193. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOŠIMČIAIS MENESINIAIS ISIMOKIJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

DIDŽIŲ DIDŽIAUSIAS BARGENAS

Visas liuksusinis 2 butų, 2 aukštų mūras su 2 gražiai įrengtais ir moderniais 6 kambarių apartamentais, 3 dideli miegamieji. Formalus valgomasis kambarys. Taipgi uždari porčiai. Pilnas beismantas. Pilna pastogė, 2 auto garažas. Artį 55 ir Sacramento. Tokia gera progą pasitaiko vieną kartą į metus, nusipirkti pigiai puikų 2 butų namą.
Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

NAMAI — GERIAUSIAS DRAUGAS

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas, garažas. Artį 70-tos ir Western. \$19,500.
2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas arti mūso — bargenas. \$26,600.
8 KAMBARIŲ pusantro aukšto namas. 50 pėdų lotas, 2 auto garažas. Evergreen Parke. \$19,000.
MODERNUS MŪRAS, liuksus butas ir dvi biznio patalpos. Platus lotas, garažas, arti ofiso. \$44,900.
PLATUS BIZNIO LOTAS prieš Marquette Parką. \$10,000.
2 BUTŲ beveik naujas mūras, 2 auto garažas, atskiri gazu šildymai, arti ofiso. \$37,500.
7 KAMBARIŲ NAUJAS MŪRAS, 2 1/2 vonios, Karpetai. Garažas — prie Nabisco. \$29,500.
7 KAMBARIŲ MŪRAS, Irengtas beismantas, air-cond. Uždaras porčius. Garažas, Marquette Parke. — \$23,300.
5 BUTŲ MODERNUS MŪRAS prieš Parką, gražus iš lauko ir viduj. — \$64,500.
10 BUTŲ MŪRAS, apie 15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

BUTŲ NUOMAVIMAS. Įvairūs draudimai

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5551

TONY POWELL

(Povilonis)
REAL ESTATE BROKER
2749 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629
434-3400 or 735-1968

PIRKITE DVI AR TRYS ŠEIMOS

naują 8 butų namą po 3 ir 4 1/2 kamb. \$15,000 pajamų. Mainys ir mažesni. Tel. HE 4-2323.

SAVININKAS PARDUODA geroji vieta

gerą pajamų, 4 butų mūrinį namą. Teiraukitės telef. VI 7-2591, vakarais 485-0583.

3 BUTŲ MŪRAS 14 ir 51-mo Ct. apylinkėje, Cicero. Visi butai su baldais.

\$6,756 pajamų per metus. Ikaunuotas \$29,900 greitai pardavimui su \$5,000 imokėjimu.
SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero
Tel. BI 2-2162 arba LA 1-7038

GROŽIS UŽ ŽEMĄ KAINĄ

Geresnės statybos ir didesnis patalpus 5 1/2 kambarių mūrinis su masyvia dainete ir didele virtuve su daug žuolinių spintelių. Patogii ir geros išvaizdos Hollywood stiliaus vonia. Beismanto grindys tinka Shuffleboard žaidimams. 2 mašinių garažas. Savininkas turi greitai atsikelti ir bargeno kainą parduoti skubiai transakcijai. Į pietus nuo 63-tos St. Mary's Star of Sea parapijos. Skambinkite stebukladariui. Kalbame lietuviškai.
254-8500

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės kitur
SKLYPAS (LOTAS) DVIGUBAS — 100' PLATUMO, gražiausias Beverly Shores ant Broadway, daug medžių, arti ežero. Parduodamas savininku.
Tel.: UN 4-1044 (Evanstone) ir 376-5119 (Chicagoje).

— Violeta Matukaitė baigė

Nightingale pradžios mokyklą. Mokytojų buvo paskelbta pažydingiausia mokine mergaitė. Mokyklos vadovybė jai padovanojo rankinį laikrodį. Violeta gerai išlaikė egzaminus į Marijos aukšt. mokyklą. Ją pradės lankyti rudėnį. Ji taip pat baigė Dariaus Girėno liuanistinę mokyklą vienais penketukais. Buvo apdovanota knygomis. Nuo rudėnį pradės lankyti aukštes. liuanistinę mokyklą.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

MŪRINIS BUNGALOW. 3 miegamieji, 12 metų, 30' sklypas, 55-ta ir Massachusetts. \$28,500

2 PO 4 MŪRINIS, 2 auto garažas. Irengtas didelis kambarys sklepe. Geriausia vieta Brighton Parke. — \$26,500.
2 PO 5 MŪRINIS, 3 miegamieji kiekvieniame bute. Irengtas skėpas tinka grožio salonui, prie 55-tos ir California Av. — \$54,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento-)
TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskačiavimai nemokami.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

LIETUVIO BATŲ TAIYMO DIRBTUVĖ

4612 So. Paulina St. (Town of Lake)
Dirba 6 dienas savaitėje. Pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Kitas dienas nuo 9 ryto iki 6 val. vak. Atvežtus iš toliau, gaus nuolaidą. Darbas garantuotas.
S T A Y S Š A K I N I S
TEL.: YArds 7-9107